INHALTSVERZEICHNIS

Vorworte 13

I. GRUNDLAGEN ZUR MITTELSTANDSPOLITIK 17

Grundsätze der deutschen Mittelstandspolitik

Ulrich Geisendörfer, Ministerialdirektor, Bundesministerium für Wirtschaft 17

Wirtschafts- und Mittelstandspolitik des Freistaates Sachsen

Dr. Rüdiger Thiele, Staatssekretär, Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft und Arbeit 25

II. DIE LAGE DER WIRTSCHAFT IN DER REGION UND VORAUSSETZUNGEN FÜR DIE ENTWICKLUNG KLEINER UND MITTLERER UNTERNEHMEN 31

Die Lage der Wirtschaft im Dreiländereck „Neiße", Hilfen und Maßnahmen für die Entfaltung kleiner und mittlerer Unternehmen

Dr. Ulrich van Lith, Univ.-Professor, Institut für Wirtschaftspolitik e. V., Zittau 31

Die wirtschaftliche Situation und der Prozeß der Privatisierung in der Wojewodschaft Jelenia Gora (Polen)

Dr. Franciszek Adamczuk, Ökonomische Akademie „Oskar Lange" Wrocław, Außenstelle Jelenia Gora 37

Dr. Henryk Kozarowicz

Die Wirtschaft in der tschechischen Teilregion und ihre nächsten Perspektiven

Dipl.-Ing. Josef Lutovský, Kreisamt Liberec 47

Mittelstand im Übergang

Dr. Heinrich Höfer, Bundesverband der Deutschen Industrie 51

III. GRÜNDUNG NEUER UNTERNEHMEN - GRÜNDUNGSHILFEN, FINANZIERUNG 59

Aufgaben, Aufbau und Zusammenarbeit der Selbstverwaltungsorgane

Dr.-Ing. Klaus-Christian Fischer, Deutscher Industrie- und Handelstag 59

Probleme privater Unternehmen in der Region

Dipl.-Ing. Jiří Steiner, Unternehmerverband Liberec 65

Aufbau und Aufgabe der Handwerkskammern sowie das Programm der Handwerksförderung in den neuen Bundesländern der Bundesrepublik Deutschland

Dr. Otto Paleczek, Bundesministerium für Wirtschaft 67

Aufgaben und gesetzliche Grundlagen der Kammern in der CSFR

Dipl.-Ing. Vladimir Fábry, Tschechoslowakische Handels- und Industriekammer Prag 71

Das System der Maßnahmen zur Förderung von Existenzgründungen

Dr. Gustav Koch, Deutsche Ausgleichsbank 73

Aufgaben der Handelsbank und Probleme bei der Privatisierung von Unternehmen

Dipl.-Ing. Roman Kracík, Tschechische Handelsbank AG, Jablonec n. N. 87

Mittlere Unternehmen und örtliche Selbstverwaltung

Dr. Jaromir Císař, Professor, Hochschule für Ökonomie, Prag 91

Wirtschaftskammern als wichtige Faktoren der Strukturänderung der Wirtschaftsverwaltung in Polen und seinen Regionen

Dipl.-Ing. Kazimierz Wilk, Polnische Außenhandelskammer Jelenia Gora 95

Zur Geschichte der Handels- und Gewerbekammer Reichenberg

Dipl.-Ing. Jana Scheybalová, Tschechische Handelsbank AG Jablonec n. N. 100

IV. BILDUNG UND WEITERBILDUNG, TRANSFER VON KNOW-HOW FÜR KLEINE UND MITTLERE UNTERNEHMEN 104

Aus- und Weiterbildung, Know-how-Transfer im technischen und kaufmännischen Bereich
Dr. Dieter Krischker, Bundesministerium für Wirtschaft 104

Bildung und Weiterbildung, Transfer von Know-how für kleine und mittlere Unternehmen
Assessor Karl Spelberg, Zentralverband des deutschen Handwerks 108

Aufbau und Aufgaben regionaler Beratungszentren für kleine und mittlere Unternehmen
Dipl.-Ing. Richard Neugebauer, Institut für Wirtschaftspolitik der Tschechischen Republik 114

Potentiale für grenzüberschreitende Kooperation im Bereich des Technologietransfers
Dipl.-Volkswirt Helmut Kohn, Bundesministerium für Wirtschaft 119

V. VERKAUFSFÖRDERUNG UND INTERNATIONALE ZUSAMMENARBEIT 126

Erfahrungen beim Aufbau des Binnenhandels und Messewesens in den ostdeutschen Bundesländern
Dipl.-Wirt.-Ing. Hermann Jörissen, Bundesministerium für Wirtschaft 126

Erfahrungen bei der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit im Bausektor
Evžen Janeba, Unternehmer 130

Messearbeit unter Berücksichtigung der Messe Liberec (Reichenberg)
Dr. Otto Schober, Handels- und Industriekammer Liberec 134

Stand und Zukunftsaussichten der Zusammenarbeit des DIN - Deutsches Institut für Normung e. V. - mit mittel- und osteuropäischen Ländern
Dipl.-Ing. Horst Pomianowski, Deutsches Institut für Normung e. V. 138

Wirtschaftsbeziehungen Deutschland - Tschechoslowakei; Förderinstrumentarien der Bundesregierung zur Aktivierung der Wirtschaftsbeziehungen zwischen beiden Ländern

Dr. Ingrid Zilliges, Bundesministerium für Wirtschaft 142

VI. ERGEBNISSE DER TAGUNG

Dr. Ulrich van Lith, Univ.-Professor, Institut für Wirtschftspolitik e. V., Zittau 146

VII. TEILNEHMERVERZEICHNIS 150

III. ZAKLÁDÁNÍ NOVÝCH PODNIKŮ – POMOC PŘI ZAKLÁDÁNÍ, FINANCOVÁNÍ

62

Úkoly, výstavba a spolupráce orgánů samosprávy.

Dr.-Ing. Klaus-Christian Fischer, Německý sněm průmyslu a obchodu 62

Problémy soukromých podniků v regionu

Dipl.-Ing. Jiří Steiner, Sdružení podnikatelů, Liberec 66

Výstavba a úkoly řemeslných komor a program podpory řemesel v nových spolkových zemích SRN

Dr. Otto Paleczek, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 69

Úkoly a právní základ komor v ČSFR

Dipl.-Ing. Vladimír Fábry, ČSOPK Praha 72

Systém opatření k podpoře existenčních základů

Dr. Gustav Koch, Německá vyrovnávací banka 80

Úkoly a problémy Obchodní banky při privatizaci podniků

Dipl.-Ing. Roman Kracík, Československá obchodní banka a. s., Jablonec nad Nisou 89

Drobné podnikání a místní samospráva

Prof. Dipl.-Ing. Jaromír Císař, profesor, Vysoká škola ekonomická, Praha 93

Hospodářské komory jako důležitý faktor přeměny struktury hospodářské správy v Polsku a jeho regionech

Dipl.- ng. Kazimierz Wilk, Polská komora pro zahraniční obchod, Jelenia Góra 98

Příspěvek k dějinám Obchodní a živnostenské komory v Liberci

Dipl.- ng. Jana Scheybalová, Československá obchodní banka a.s., Jablonec nad Nisou 102

IV. VZDĚLÁVÁNÍ A KVALIFIKACE, TRANSFER KNOW-HOW PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY 106

Vzdělávání a kvalifikace, transfer know-how v oblasti techniky a obchodu

Dr. Dietrich Krischker, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 106

Vzdělávání a rekvalifikace, know-how-transfer pro malé a střední podniky

Assessor Karl Spelberg, Centrální sdružení německých řemesel 111

Zkušenosti SPP ze vzdělávání středního stavu

Dipl.-Ing. Richard Neugebauer, Středisko pro podporu malých a středních podniků při Ústavu pro hospodářskou politiku České republiky 117

Možnosti spolupráce přesahující hranice státu v oblasti transferu technologií

Dipl.-ekonom Helmut Kohn, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 123

V. PODPORA PRODEJE A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE 128

Zkušenosti s rozvojem vnitřního obchodu a výstavnictví ve východoněmeckých spolkových zemích

Dipl.-ekonom-Ing. Hermann Jörissen, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 128

Zkušenosti s nadnárodní spoluprací ve stavebnictví

Evžen Janeba, podnikatel, Sdružení podnikatelů ČR 132

Situace v obchodních komorách v ČSFR

JUDr. Otto Schober, Československé obchodní a průmyslová komora Liberec 136

Stav a výhledy spolupráce Německého institutu pro normalizaci se zeměmi střední a východní Evropy

Dipl.-Ing. Horst Pomianowski, Německý institut pro normalizaci 140

K hospodářským vztahům Německo – Československo Podpůrné nástroje Spolkové vlády k aktivizaci hospodářských vztahů mezi oběma zeměmi

Dr. Ingrid Zilliges, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 144

VI. ZÁVĚRY Z KONFERENCE

Dr. Ulrich van Lith, univerzitní profesor, Institut pro hosp. politiku, Zittau 148

VII. SEZNAM ÚČASTNÍKŮ 150

O B S A H

Předmluvy 15

I. ZÁKLADY POLITIKY STŘEDNÍHO STAVU 21

Základy německé politiky středního stavu
Ulrich Geisendörfer, minist. předseda, Spolkové ministerstvo hospodářství (SRN) 21

Hospodářská politika a politika středního stavu ve Svobodném státu Sasko
Dr. Rüdiger Thiele, státní tajemník, Saské ministerstvo hospodářství a práce 28

II. HOSPODÁŘSKÁ SITUACE V REGIONU A PŘEDPOKLADY ROZVOJE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ 34

Hospodářská situace v trojzemí „Nisa" Pomoc a opatření k rozvoji hospodářství středního stavu
Dr. Ulrich van Lith, univerzitní profesor, Institut pro hosp. politiku, Zittau 34

Hospodářská situace a proces privatizace ve vojvodství Jelenia Gora (Polsko)
Dr. Franciszek Adamczuk, Ekonomická akademie, Jelenia Gora 42
Dr. Henryk Kozarowicz

Hospodářství v české části regionu a její nejbližší perspektivy
Dipl.-Ing. Josef Lutovský, zástupce přednosty, Okresní úřad Liberec 49

Střední stav v přechodné fázi
Dr. Heinrich Höfer, Sdružení průmyslu SRN 55